

AZ ELSŐ NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAM HATÉKONYSÁGA A SZÜLŐK VÉLEMÉNYÉNEK TÜKRÉBEN

Öveges Enikő
OKM

Kulcsszavak: kérdőíves vizsgálat, NYEK

A nyelvi előkészítő évfolyam (NYEK) – mely a középiskolai tanulmányok során egy plusz tanévet biztosít a nyelvtanulásra – 2004. évi beindítása óta több vizsgálat tárgya volt (Nikolov, Ottó és Öveges, 2005; Nikolov és Ottó, 2006, Nikolov és Öveges, 2006, Fehérvári, 2007, Nikolov, Ottó és Öveges, 2009). A 2009 tavaszán, két fordulóban elvégzett legutóbbi felmérés az első NYEK-es osztályok öt évét monitorozó vizsgálatok lezárása. Célja a 2004-ben indult NYEK-évfolyam és az azt követő négy tanév értékelése volt abban a tanévben, amikor az első NYEK-évfolyamos tanulók befejezték középiskolai tanulmányaikat. Felmérte a képzési forma indításakor megfogalmazott célok megvalósulását, átfogó képet adott a bevezetés során tapasztalt nehézségekről és az elért eredményekről. Az előadás a szülők véleményeinek elemzését tűzi ki célul.

A vizsgálat első fordulójában minden érintett intézményt felkértünk egy online kérdőív kitöltésére, a második fordulóban pedig a 2004/2005. tanévben készült felmérésben szereplő reprezentatív minta (64 intézmény) iskoláit vontuk be. A felkért intézmények közül 62 vállalkozott a felmérésre, így az első felmérésben használt kódszámok segítségével a kapott eredmények a korábbiak tükrében is értelmezhetőek voltak. A második forduló válaszadó csoportjai (NYEK-en oktató nyelvtanárok, a 2008/2009. tanévben 13. évfolyamos NYEK-es tanulók, szülők) közül a jelen előadás a szülők válaszaira alapozva értékeli a NYEK hatékonyságát. A 62 iskolába a tanulói létszám alapján 1795 papír alapú kérdőívet postáztunk ki, ebből 910 kitöltött példány (51% válaszadási arány) válaszait elemeztük. Az önkéntes alapon és névtelenül kitöltendő kérdőív hat nyitott kérdésével arra kerestünk választ, hogy miért választották a családok ezt a képzést, és milyen eredményeket, nehézségeket láttak a NYEK-évfolyamon (9. év) és az azt követő négy évben. Rákérdeztünk, újra ugyanezt választanák-e, valamint lehetőséget adtunk arra, hogy leírják javaslataikat arra nézve, hogyan lenne a NYEK-képzés még tovább fejleszthető.

A szülők válaszait az azokban található hasonló tartalmak alapján csoportosítottuk, majd elemeztük (Creswell, 2003, Mackey és Gass, 2005, Dörnyei, 2007). A válaszok alapján a szülők több mint fele a NYEK-képzést eredményesnek és hatékornak tartja, azonban egyharmaduk véleménye eltér. Láthatóan szükség van a célok és a lehetőségek tekintetében átgondoltabb és szélesebb körű tájékoztatásra mind döntéshozói, mind iskolai szinten, valamint helyileg több nehézséget orvosolhatna a hatékonyabb kommunikáció, a szorosabb együttműködés a szülők és az intézmény között. A 9. évfolyam idegen nyelvi képzésének magasabb szintű előkészítése mellett érdemes lenne több figyelmet fordítani a differenciált oktatásra és az egyéb tárgyak szerepére ebben az évben, a 10–13. évfolyamok tartalmi és szerkezeti kérdéseire és a kettő közötti átmenet kezelésére is. Az informatika tantárgy szerepe szintén további átgondolást igényel.